

Spelling

Waarom dit initiatief?

**Coron lockdown veroorzaakt
grotere leerachterstand bij jongeren
dan verwacht**

**Professoren slaan alarm: studenten
kunnen niet meer schrijven**

Wat?

Hoe pas je effectieve spellingdidactiek toe binnen het groter geheel van schrijfonderwijs, brachten we evidence-informed samen.

[Spelling: zevenpuntenplan voor de aanpak van spellingvertraging.](#)

Centraal staat de leraar die zorgt voor een krachtige leeromgeving, dat is een bewuste keuze. Het verschil wordt in de klas gemaakt door de leraar: wat doet de leraar en vooral hoe kwaliteitsvol doet de leraar dat.

Hoe?

Op verschillende manieren proberen we leraren te bereiken:

- vanuit aanbod: online info-sessie
 - vanuit aanbod: netwerk leraren 3de-4de-5de-6de leerjaar
 - vanuit vragen: individuele leraar
 - vanuit vragen: schoolteam
-

Vanuit aanbod: online info -sessie

Online info-sessie 'Spelling: zevenpuntenplan voor de aanpak van spellingvertraging'

Tijdens de eerste sessie van deze module lichten we het zevenpuntenplan voor de aanpak van spellingvertraging toe. De tweede sessie maken we tijd om te luisteren naar de vragen en behoeften van de deelnemers zodat we hiermee samen aan de slag kunnen gaan.

Effecten

'Ik denk dat deze sessie aangeraden is voor alle collega's in het lager onderwijs. De tweede sessie lijkt me zinvoller als je de inschaling met je eigen team kan bekijken.'

'De inhoud werd erg duidelijk en rustig uitgelegd. Er werden goede en concrete voorbeelden gegeven.'

'Ik vond het eerste deel zeker nuttig. Vooral de reflectievragen zetten je aan tot nadenken. Bij het tweede deel zag ik niet echt de meerwaarde van het overleggen in kleine groepjes. Ik had liever meer tijd gehad om vragen te stellen in de hele groep, want hier vond ik niet genoeg tijd voor voorzien.'

'Uitwisselen van ideeën en materialen is heel dankbaar, extra tijd of een platform hiervoor zou fijn zijn'

'Ik vond de uitleg over de zeven stappen goed. Echter het tweede deel, vond ik te veel uit de leerkrachten met vragen komen... Ik had meer praktische duidelijke tips verwacht. Al duidelijke signalen/oplossingen voor problemen. Hoe kan je differentiatie aanpakken, hoe evalueer je goed. Hoe laat je leerlingen op een leuke manier spelling inoefenen... Hoe verbeter je hun alertheid bij het spellen...'

'Het tweede deel was voor mij heel interessant met praktische ideeën, het eerste deel met de theorie bracht me minder nieuwe inzichten mee.'

De evaluaties van deze aanpak waren zeer wisselend. We haalden uit deze sessies veel vragen die we tijdens het netwerk aan bod lieten komen.

Vanuit aanbod: [netwerk leraren 3de - 4de - 5de - 6de leerjaar](#)

Netwerk 'Spelling: aanpak van spellingvertraging in de klas' - leraren 3de-4de-5de-6de leerjaar

We organiseerden vier ontmoetingsmomenten. Elke ontmoetingsmoment bestaat uit:

- Expertise deling: uitwisselen van ervaringen en materialen, delen van opgedane inzichten en leereffecten van de leerlingen
- Input: informatie over het plan van aanpak, aanreiken van ondersteunende materialen zoals werkvormen, praktijkvoorbeelden, kijkwijzers
- Onderzoeksvraag formuleren: wat wil je in de tussenperiode onderzoeken in je eigen praktijk? Welke ondersteuning is hierbij nodig/wenselijk?

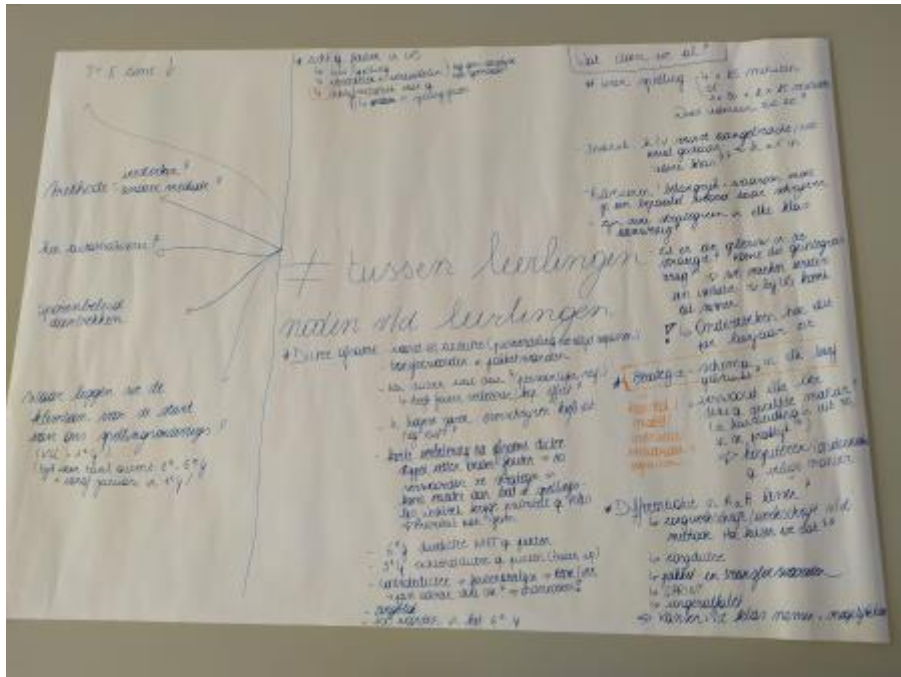
Effecten

Enkele voorbeelden van aanpassingen die leraren deden in hun klaspraktijk:

'Focus op inzetten van spellingstrategieën en verschillende leerprincipes.'

'Lessen spelling opsplitsen en dagelijkse inoefenkansen voorzien waardoor je meer herhaling hebt. Dagelijkse ochtendtoetsen samen verbeteren waarbij de leerlingen moeten verwoorden waarom ze het zo schrijven. Kritisch kijken naar de methode waarmee we werken: schrappen, uitstellen, actiever gaan begeleiden als leerkracht van schrijfp opdrachten.'

'De spellinglessen opgesplitst (dagelijkse herhaling). Woorden gaan analyseren. Meer gaan modellen/zelf voordoen als leerkracht. Spelling in andere lessen/vakken gaan bekijken. Zelf bewuster gaan kijken naar spellingsmoeilijkheden (analyseren van dictees)'

Effecten

Enkele voorbeelden van aanpassingen die leraren deden in hun klaspraktijk:

'Oefeningen geschrapt in mijn werkboek. Actieve dicteevormen uitgetprobeerd.'

'Andere werkvormen, meer aandacht voor strategieën, bewuster omgaan met oefeningen in het werkboek en het nut ervan.'

'Bewust spellingsonderwijs, gedifferentieerde werkvormen.'

Enkele voorbeelden van effecten:

'Betere resultaten op controle dictee, gemotiveerde leerlingen, hogere betrokkenheidsgraad.'

'Bewust spellingsonderwijs, verwoorden van strategieën, betere resultaten tijdens controle dictee.'

'Kinderen gaan spontaan spellingstrategieën benoemen tijdens andere lessen.'

Hindernissen

- Vaak wordt de vraag door de directeur of de zorgcoördinator gesteld. We behalen het meest effect door de leraar intensief te betrekken tijdens de begeleiding. Tijd vinden om met de leraar te werken, is een uitdaging. 'Doordat ik geen eigen klas heb, en werk als zorgleerkracht, was het moeilijk om met de gekregen info effectief aan de slag te gaan. Ik heb wel info overgebracht aan de leerkrachten van de 3de graad. Zij zijn met bepaalde werkvormen aan de slag gegaan, zoals verschillende dicteevormen.'
- Enkel input geven over spelling, brengt weinig op.

Succesfactoren

- Door evidence-informed samen te brengen wat belangrijk is om spelling te versterken, kon er een transparant en duidelijk **plan** gemaakt worden.
- Persoonlijke begeleiding in de klaspraktijk van **de leraar**, van de persoon die het dichtst bij de leerlingen staat. Op de vraag wat het meest geholpen had tijdens de begeleiding, gaf een leraar dit antwoord: 'De coaching, moment van overleg met de begeleider, specifiek naar onze methode kijken en samen zoeken naar alternatieven.'